

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๗/๒๕๔๗

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๗

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคชาติพัฒนาเพื่อรวมพรรคชาติพัฒนาเข้ากับพรรคไทยรักไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก

ข้อเท็จจริงได้ความว่า ในคราวประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ของพรรคชาติพัฒนา เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ได้มีมติเห็นชอบให้รวมพรรคชาติพัฒนาเข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นพรรคหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง และในคราวประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ของพรรคไทยรักไทย เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรคชาติพัฒนาเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกับพรรคไทยรักไทยที่เป็นหลัก ต่อมาหัวหน้าพรรคชาติพัฒนาและหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคชาติพัฒนาเข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๓ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงเสนอคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติพัฒนาตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองไว้ดำเนินการ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองในฐานะผู้ร้องทราบ และส่งสำเนาคำร้องให้พรรคชาติพัฒนาในฐานะผู้ถูกร้อง และพรรคไทยรักไทยในฐานะผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อยืนยันคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ

หัวหน้าพรรคไทยรักไทยยืนยันคำชี้แจงว่า หัวหน้าพรรคไทยรักไทยและหัวหน้าพรรคชาติพัฒนา ได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองทั้งสองเข้าด้วยกันต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ของพรรคไทยรักไทย เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ที่มีมติเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรคชาติพัฒนาเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกับพรรคไทยรักไทยที่เป็นหลัก และตามมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ของพรรคชาติพัฒนา ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ของพรรคไทยรักไทย เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ที่มีมติให้รวมพรรคชาติพัฒนาเข้าเป็นพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง ตามนัยของพระราชบัญญัติประกอบ

LIRT

รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๓ การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติพัฒนา ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง พรรคไทยรักไทยไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญให้สั่งยุบพรรคชาติพัฒนาเพื่อรวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยมีพรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมืองแต่อย่างใดทั้งสิ้น

หัวหน้าพรรคชาติพัฒนาอื่นคำชี้แจงว่า พรรคชาติพัฒนาได้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคชาติพัฒนา ครั้งที่ ๒๐/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ และครั้งที่ ๒๑/๒๕๔๗ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๗ โดยที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคชาติพัฒนาได้มีมติกำหนดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ตามข้อบังคับพรรคชาติพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อพิจารณาการยุบพรรคชาติพัฒนารวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย และที่ประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคชาติพัฒนา ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ได้มีมติเสียงข้างมากให้ยุบพรรคชาติพัฒนารวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ หมวด ๕ เรื่องการรวมพรรคการเมือง มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๓ ส่วนพรรคไทยรักไทยได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรคชาติพัฒนาเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกับพรรคไทยรักไทย ได้ยื่นหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองถึงการรวมพรรคทั้งสองเข้าด้วยกัน โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง ตามมติของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองทั้งสองพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๓ วรรคสอง พรรคชาติพัฒนาไม่ได้คัดค้าน การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติพัฒนา ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดมีคำสั่งให้ยุบพรรคชาติพัฒนาตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง เพื่อรวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่การรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่งหรือหลายพรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลัก ให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง

เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้ร่วมกันแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่จะร่วมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้นยุบไปนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งและให้นำมาตรา ๗๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

พิจารณาแล้ว พรรคชาติพัฒนาและพรรคไทยรักไทยจะรวมเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกัน โดยถือเอาพรรคไทยรักไทยเป็นพรรคการเมืองหลัก ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ พรรคชาติพัฒนาได้ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ มีมติเสียงข้างมากให้รวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นพรรคการเมืองหลักในการดำเนินกิจการทางการเมืองและในวันเดียวกันกับที่พรรคชาติพัฒนามีมติดังกล่าว พรรคไทยรักไทยได้ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ มีมติเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรคชาติพัฒนาเข้าเป็นพรรคเดียวกันกับพรรคไทยรักไทยที่เป็นหลักเห็นว่า ในการที่จะรวมพรรคการเมืองเข้าด้วยกันพรรคชาติพัฒนาและพรรคไทยรักไทยได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๓ ครบถ้วนแล้ว กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคชาติพัฒนาได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๓) ศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะสั่งให้ยุบพรรคชาติพัฒนาตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงสั่งให้ยุบพรรคชาติพัฒนาให้รวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ